

Nedsättning av egenavgifter

Sammanfattning

I betänkandet behandlas proposition 2009/10:178 Nedsättning av egenavgifter. Vidare behandlas tio motionsyrkanden från den allmänna motionstiden 2009 om socialavgifter.

I propositionen föreslås att det vid beräkningen av egenavgifter för enskilda näringsidkare och fysiska personer som är delägare i handelsbolag, efter begäran i självdeklarationen, ska göras avdrag med 5 % av avgiftsunderlaget för inkomst av aktiv näringsverksamhet, dock högst med 10 000 kr per år. Som förutsättning för avdraget gäller att avgiftsunderlaget överstiger 40 000 kr och att den avgiftsskyldige vid årets ingång har fyllt 26 men inte 65 år samt att avdraget uppfyller villkoren enligt kommissionens regelverk för stöd av mindre betydelse. Dessa villkor innebär bl.a. att de beloppsgränser som regelverket ställer upp inte får överskridas.

Vid bedömningen av om avdraget utgör stöd av mindre betydelse föreslås särskilda bestämmelser för verksamheter inom flera sektorer. Därutöver föreslås vissa begränsande bestämmelser för handelsbolag och andra fall där verksamhet bedrivs gemensamt. Avdraget får i det senare fallet sammanlagt uppgå till högst 20 000 kr för samtliga delägare.

Avdraget föreslås hanteras av Skatteverket inom ramen för det ordinarie deklarationsförfarandet. Den avgiftsskyldige ska i sin självdeklaration markera att avdrag begärs samt, i förekommande fall, lämna uppgift om annat stöd av mindre betydelse som beviljats under beskattningsåret och de två föregående beskattningsåren.

De nya bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 juli 2010 och tillämpas på inkomster som uppbärs efter den 31 december 2009.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag.

Utskottet avstyrker motionsyrkanden väckta under den allmänna motionstiden och som avser frågor om bl.a. högre arbetsgivaravgift vid allmän visstidsanställning, avgiftsskyldighet för idrottsföreningar, lägre arbetsgivaravgift inom det ekologiska jordbruket och för mindre företag samt om s.k. ekonomiska frizoner.

I betänkandet finns tre reservationer (v, mp).

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	5
Utskottets överväganden	6
Nedsättning av egenavgifter	6
Socialavgifter i övrigt	10
Reservationer	14
1. Avgiftsskyldighet för idrottsföreningar, punkt 2 (mp)	14
2. Lägre avgift i vissa branscher, punkt 3 (mp)	14
3. Högre avgift vid visstidsanställning, punkt 4 (v)	15
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	16
Propositionen	16
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2009	16
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	18

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Nedsättning av egenavgifter

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i socialavgiftslagen (2000:980),
2. lag om ändring i lagen (2000:981) om fördelning av socialavgifter,
3. lag om ändring i lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter. Därmed bifaller riksdagen proposition 2009/10:178.

2. Avgiftsskyldighet för idrottsföreningar

Riksdagen avslår motion 2009/10:Kr267 yrkande 5.

Reservation 1 (mp)

3. Lägre avgift i vissa branscher

Riksdagen avslår motion 2009/10:MJ479 yrkande 9.

Reservation 2 (mp)

4. Högre avgift vid visstidsanställning

Riksdagen avslår motion 2009/10:A211 yrkande 12.

Reservation 3 (v)

5. Lägre avgift i mindre företag

Riksdagen avslår motionerna 2009/10:Sf250 och 2009/10:Sf352.

6. Ekonomiska frizoner m.m.

Riksdagen avslår motionerna 2009/10:Sf220 och 2009/10:Sf389.

7. Socialavgifter i övrigt

Riksdagen avslår motionerna 2009/10:Sf221, 2009/10:Sf269 och 2009/10:Sf333.

Stockholm den 6 maj 2010

På socialförsäkringsutskottets vägnar

Gunnar Axén

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Gunnar Axén (m), Veronica Palm (s), Helena Rivière (m), Lars-Arne Staxäng (m), Solveig Zander (c), Siw Wittgren-Ahl (s), Ulf Nilsson (fp), Mats G Nilsson (m), Göte Wahlström (s), Lars Gustafsson (kd), Mikael Cederbratt (m), Kalle Larsson (v), Matilda Ernkrans (s), Fredrick Federley (c), Gunvor G Ericson (mp), Jasenko Omanovic (s) och Magdalena Strejffert (s).

Redogörelse för ärendet

I betänkandet behandlas proposition 2009/10:178 Nedsättning av socialavgifter.

Lagrådet har i sitt yttrande lämnat förslagen utan erinran.

I betänkandet behandlas också tio motionsyrkanden om socialavgifter som väckts under den allmänna motionstiden 2009.

Regeringens lagförslag finns i bilaga 2 och de motionsyrkanden som behandlas i ärendet finns i bilaga 1.

Utskottets överväganden

Nedsättning av egenavgifter

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bifaller regeringens förslag att det vid beräkningen av egenavgifter för enskilda näringsidkare och fysiska personer som är delägare i handelsbolag, efter begäran i självdeklarationen, ska göras ett avdrag med 5 % av avgiftsunderlaget för inkomst av aktiv näringsverksamhet, dock högst med 10 000 kr per år.

Som förutsättning för avdrag ska gälla att detta avgiftsunderlag överstiger 40 000 kr, att den avgiftsskyldige vid ingången av året före taxeringsåret har fyllt 26 men inte 65 år och att avdraget uppfyller villkoren i kommissionens regelverk för stöd av mindre betydelse.

För bedömningen av om avdraget utgör stöd av mindre betydelse ska särskilda bestämmelser för verksamheter inom flera sektorer införas.

Därutöver ska vissa begränsande bestämmelser införas för handelsbolag och andra fall när verksamhet bedrivs gemensamt.

Gällande ordning

Socialavgifter tas ut för finansiering av de sociala trygghetssystemen och utgörs av arbetsgivaravgifter och egenavgifter. Arbetsgivaravgifter betalas i första hand av arbetsgivare medan egenavgifter normalt betalas av fysiska personer som bedriver aktiv näringsverksamhet, dvs. enskilda näringsidkare och fysiska personer som är delägare i handelsbolag. Utöver socialavgifter ska allmän löneavgift på 6,03 % betalas. Den allmänna löneavgiften debiteras i samband med, och på samma underlag som, socialavgifterna.

Arbetsgivaravgifterna, inklusive den allmänna löneavgiften, uppgår inkomståret 2010 totalt till 31,42 %. Egenavgifterna, inklusive den allmänna löneavgiften, uppgår för 2010 till maximalt 29,71 %. För förvärvsinkomster som inte grundar rätt till socialförsäkringsförmåner, bl.a. överskott av passiv näringsverksamhet, betalas särskild löneskatt i stället för socialavgifter och allmän löneavgift.

För personer som vid årets ingång inte har fyllt 26 år uppgår socialavgifterna, inklusive den allmänna löneavgiften, med undantag för ålderspensionsavgiften, till en fjärdedel av de totala avgifterna. Detta innebär att arbetsgivaravgifterna, inklusive den allmänna löneavgiften, för 2010 uppgår till 15,49 % och att egenavgifterna, inklusive den allmänna löneavgiften, för 2010 uppgår till maximalt 15,06 %.

På ersättning till personer som vid årets ingång har fyllt 65 år och som omfattas av det reformerade pensionssystemet, dvs. är födda 1938 eller senare, ska bara ålderspensionsavgiften och inte övriga socialavgifter betalas. Detta gäller även dem som betalar egenavgifter. För personer som är födda 1937 eller tidigare tas inga socialavgifter ut. Varken allmän löneavgift eller särskild löneskatt tas ut för dem som vid årets ingång har fyllt 65 år.

Vid avgiftsberäkningen görs ett regionalt avdrag för arbetsgivare, enskilda näringsidkare samt fysiska personer som är delägare i handelsbolag och som är verksamma i vissa angivna kommuner i Norrland och västra Svealand (stödområde A). Företag som är verksamma i stödområdet ges en nedsättning av arbetsgivaravgifterna eller av egenavgifterna med 10 % av avgiftsunderlaget. För arbetsgivare är avdraget maximerat till 7 100 kr per månad (dvs. 85 200 kr per år) och för enskilda näringsidkare till 18 000 kr per år. Takbeloppen har införts för att stödet ska falla inom ramen för sådant stöd av mindre betydelse som kan ges enligt EU:s regelverk för statsstöd. Stödet lämnas av samma anledning inte till företag inom jordbrukssektorn och fiskerisektorn.

Underlag för egenavgifter redovisas först i näringsidkarens självdeklaration och debiteras i form av slutlig skatt. Egenavgifterna ingår i de preliminärskattebetalningar som görs månatligen i form av F-skatt.

Enligt artikel 107.1 i EUF-fördraget (tidigare artikel 87.1 i EG-fördraget) är stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel som snedvrider eller hotar att snedvrída konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion inte tillåtet om det påverkar handeln mellan medlemsstaterna. Enligt artikel 108.3 i EUF-fördraget (tidigare artikel 88.3 i EG-fördraget) ska sådant stöd anmälas till kommissionen som bedömer om stödet kan anses förenligt med den gemensamma marknaden och därmed ska tillåtas. Undantag från anmälningsförfarandet görs när det är fråga om s.k. stöd av mindre betydelse eftersom samtliga kriterier i artikel 107.1 då inte anses vara uppfyllda. Villkor för tillämpning av sådant stöd framgår av en rad förordningar som har direkt effekt i Sverige samt EU-domstolens domar.

Regeringen har i proposition 2009/10:120 Trygghetssystemen för företagare föreslagit en sänkning av sjukförsäkringsavgiften i egenavgifterna till följd av förlängd karenstid för enskilda näringsidkare med 0,74 procentenheter fr.o.m. den 1 juli 2010. Egenavgifterna, vari ingår bl.a. sjukförsäkringsavgift, föräldraförsäkringsavgift och ålderspensionsavgift, avses således från den 1 juli 2010 uppgå till maximalt 28,97 %.

Propositionen

Regeringen föreslår att det vid beräkningen av egenavgifter för enskilda näringsidkare och fysiska personer som är delägare i handelsbolag, efter begäran i självdeklarationen, ska göras ett avdrag med 5 % av avgiftsun-

derlaget för inkomst av aktiv näringsverksamhet, dock högst med 10 000 kr per år. Som förutsättning för avdrag ska gälla att detta avgiftsunderlag överstiger 40 000 kr, att den avgiftsskyldige vid ingången av året före taxeringsåret har fyllt 26 men inte 65 år och att avdraget uppfyller villkoren i kommissionens regelverk för stöd av mindre betydelse. För bedömningen av om avdraget utgör stöd av mindre betydelse ska särskilda bestämmelser för verksamheter inom flera sektorer införas.

Avdraget ska inte kunna uppgå till mer än 10 000 kr hos den enskilde näringsidkaren även om han eller hon är verksam i flera näringsverksamheter. En begränsningsregel föreslås också som innebär att den sammanlagda summan av avdrag för samtliga delägare i ett handelsbolag, eller för annan avgiftspliktig inkomst av näringsverksamhet som fördelas mellan två eller flera fysiska personer utan att utgöra handelsbolagsinkomst, inte får överstiga 20 000 kr per år och bolag.

I propositionen anges att eftersom egenavgifterna anses utgöra en stor kostnad för många enskilda näringsidkare kan en nedsättning av avgifterna, som ökar den enskilde näringsidkarens disponibla inkomst, göra det mer attraktivt att driva ett eget företag. En nedsättning kan också sänka tröskeln för den som överväger att starta ett företag. Den föreslagna nedsättningen får enligt regeringens bedömning en betydligt bättre träffsäkerhet än tidigare nedsättningar, eftersom den endast riktas mot personer som betalar egenavgifter på inkomst av näringsverksamhet.

Nedsättningen riktar sig mot små företag och avser endast enskilda näringsidkare och fysiska personer som är delägare i handelsbolag. Mindre företag som bedrivs i aktiebolagsform inkluderas inte eftersom det skulle leda till besvärliga avgränsningsproblem och ökad administration.

I syfte att minska administrationen för Skatteverket bör avdrag endast ges om underlaget för egenavgifter överstiger 40 000 kr, vilket motsvarar ett avdrag på 2 000 kr. Om avgiftsunderlaget överstiger 40 000 kr får dock avdraget beräknas på hela beloppet.

Av propositionen framgår att förslaget riskerar att, tillsammans med tidigare riktade nedsättningar, i vissa fall göra intrång på ålderspensionsavgiften. Med hänsyn härtill bör de åldersgrupper som redan är föremål för en nedsättning av egenavgifterna inte omfattas av förslaget, dvs. den avgiftsskyldige ska vid ingången av året före taxeringsåret ha fyllt 26 men inte 65 år.

I propositionen anges att när det gäller kommissionens regelverk för stöd av mindre betydelse finns bl.a. vissa beloppsgränser – dels ett maximalt belopp per företag, dels nationella tak inom sektorn för primär produktion av jordbruksprodukter och fiskerisektorn – som inte får överskridas. Om en avgiftsskyldig som bedriver verksamhet inom någon annan sektor även bedriver verksamhet inom sektorn för primär produktion av jordbruksprodukter eller fiskerisektorn i annat än obetydlig omfattning, ska de beloppsgränser som gäller för jordbruks- respektive fiskerisektorn tillämpas som maximalt belopp vid beräkningen av avdragets storlek. Om den

avgiftsskyldige bedriver verksamhet både i jordbruks- och fiskerisektorn föreslås regelverket för jordbrukssektorn tillämpas vid beräkningen. I propositionen anges dock när det gäller det nationella taket för jordbrukssektorn att marginalerna är mycket små och att risken för att det uppkommer en situation där det nationella taket riskerar att överskridas är betydande. Avdraget behöver således följas upp med avseende på de nationella taken, och regeringen avser därför att senare återkomma i frågan.

Regeringen föreslår att avdraget vid beräkningen av egenavgifterna ska hanteras av Skatteverket inom ramen för det ordinarie deklarationsförfarandet. Den som begär avdrag ska lämna uppgift om annat stöd av mindre betydelse som beviljats samt lämna de övriga uppgifter som behövs för att Skatteverket ska kunna bedöma om rätt till avdrag föreligger.

Enligt villkoren i kommissionens regelverk för stöd av mindre betydelse ska en medlemsstat bevilja stöd först efter att ha kontrollerat att de totala belopp som företaget erhåller i stöd för viss tid inte överskrider stödtaket. För stöd till företag inom jordbrukssektorn och fiskerisektorn gäller även att stödmyndigheten ska kontrollera att de nationella taken inte överskrids. Av propositionen framgår att ett stöd som överskrider den maximala nivån inte är tillåtet och kan leda till återbetalningsskyldighet för den enskilda näringsidkaren. I ett sådant fall kan den enskilda näringsidkarens taxering komma att omprövas i enlighet med de regler som gäller för omprövning i skattebetalningslagen (1997:483).

Förslaget bedöms leda till ökade inkomster för de enskilda näringsidkarna. På kort sikt antas två tredjedelar av utrymmet ”övervältras” på näringsinkomster och resterande tredjedel på priser. Den offentligfinansiella nettokostnaden beräknas för vardera av åren 2010, 2011 och 2012 bli 1,14 miljarder kronor. På lång sikt antas att hela utrymmet ”övervältras” till näringsinkomster, och den varaktiga kostnaden beräknas därför till 0,99 miljarder kronor per år.

Förslaget kommer att ge upphov till ökade kostnader för Skatteverket. Regeringen har därför i budgetpropositionen för 2010 avsatt resurser till Skatteverket dels i form av ett engångsbelopp på 33 miljoner kronor för 2010, dels därefter 40 miljoner kronor årligen. För Jordbruksverket och Fiskeriverket uppkommer sannolikt en kostnadsökning 2011, vilken kan finansieras inom ramen för de medel som avsatts i budgetpropositionen för 2010. Förslaget bedöms inte ge upphov till ökade kostnader för de allmänna förvaltningsdomstolarna.

Utskottets ställningstagande

Utskottet kan konstatera att regeringen tidigare har initierat ett antal åtgärder i form av nedsättningar av socialavgifter eller motsvarande kompensations i syfte att stimulera till nyanställningar, öka sysselsättningen och uppmuntra till företagande. Syftet med det aktuella förslaget är också att göra det mer attraktivt att driva företag.

Utskottet har vid åtskilliga tillfällen framhållit vikten av att det finns ett samband mellan socialförsäkringsförmåner och socialavgifter liksom att avgifter i möjligaste mån bör betalas för eller av den som omfattas av socialförsäkringssystemet. Utskottet uttalade dock, i sitt yttrande till finansutskottet över budgetpropositionen för 2010 (2009/10:SfU4y), att utskottet var berett att frånga sin principiella inställning om att det bör föreligga ett samband mellan avgifter och förmåner när det gällde den aviserade nedsättningen av egenavgifterna för enskilda näringsidkare. Utskottet noterar också att det föreliggande förslaget om nedsättning av egenavgifterna har beaktats vid inkomstberäkningen för statsbudgeten för 2010.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag om nedsättning av egenavgifter.

Socialavgifter i övrigt

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden bl.a. om högre arbetsgivaravgift vid allmän visstidsanställning, avgiftsskyldighet för idrottsföreningar, lägre arbetsgivaravgift inom det ekologiska jordbruket och för mindre företag samt om s.k. ekonomiska frizoner.

Jämför reservationerna 1 (mp), 2 (mp) och 3 (v).

Motioner

I motion 2009/10:A211 av Josefin Brink m.fl. (v) yrkande 12 begärs ett tillkännagivande om att allmänna visstidsanställningar bör ha högre arbetsgivaravgift (5 %) än tillsvidareanställningar och övriga anställningsformer. Motionärerna anför att den enskilde hamnar i en mycket utsatt och oskyddad position med högre ohälsotal som visstidsanställd. Visstidsanställningarna innebär också stora kostnader för samhället i form av återkommande perioder av arbetslöshet och försvårar ett systematiskt arbetsmiljöarbete.

Gunvor G Ericson m.fl. (mp) begär i motion 2009/10:Kr267 yrkande 5 ett tillkännagivande om att utreda gränsdragningar och nivåer för det undantag som finns inom idrotten, där föreningarna får betala ut upp till 0,5 basbelopp till sina funktionärer utan att behöva betala arbetsgivaravgifter. Motionärerna anser att undantag och specialregler alltid ger problem med gränsdragningar.

I motion 2009/10:MJ479 av Tina Ehn m.fl. (mp) yrkande 9 begärs ett tillkännagivande om att regeringen bör låta utreda vad som kan göras för att underlätta sysselsättning inom det ekologiska och småskaliga jordbruket. I motionen anges att justeringar av trygghetssystemen behövs för att inte den ekologiska produktionen ska begränsas och för att underlätta för människor att ta säsongsarbeten på landsbygden. Till exempel kan s.k. arbetspooler främjas eller inga arbetsgivaravgifter tas ut upp till en viss summa.

Eva Bengtson Skogsberg och Maria Plass (m) begär i motion 2009/10:Sf250 ett tillkännagivande om att verka för ett näringsklimat med lägre arbetsgivaravgifter för små företag. I motionen anges att sjuklöneansvaret och den höga nivån på arbetsgivaravgiften hindrar de allra flesta småföretagare med noll till nio anställda att växa. Regeringen bör därför på sikt se över nivån relaterad till arbetsgivaravgifter på lönesummor upp till 1 miljon kronor.

Bertil Kjellberg (m) anför i motion 2009/10:Sf352 att ett sätt att överbrygga tröskeln att anställa en till är att införa ett grundavdrag på arbetsgivaravgiften. Ett fast grundavdrag i stället för en procentsats på arbetsgivaravgiften har enligt motionären stor betydelse och gynnar småföretag. Ett tillkännagivande begärs om att regeringen bör se över frågan om grundavdrag på arbetsgivaravgiften.

I motion 2009/10:Sf221 av Anne-Marie Pålsson och Bertil Kjellberg (m) anføres bl.a. att förmåner inte utgår på inkomster över brytpunkten och att vissa avgifter inte berättigar till några förmåner alls. Motionärerna anser att alla sociala avgifter som inte berättigar till förmåner bör döpas om till skatt och läggas samman med de andra skatterna som redovisas på inkomstbeskedet från arbetsgivaren. Ett tillkännagivande begärs om att förändra beteckningen sociala avgifter när de inte berättigar till några förmåner.

Anna Lilliehöök (m) anför i motion 2009/10:Sf333 att en övergång mellan verksamhetsområden och från anställning till egenföretagande försvåras av att den anställda inte känner till storleken av sina arbetsgivaravgifter eller vilka försäkringar som täcks. Motionären anför att det är mycket svårt för den enskilde att förstå hur stor den tillkommande sociala kostnaden egentligen är och begär ett tillkännagivande om öppen redovisning av arbetsgivaravgifter för en bättre tjänstemarknad.

Ulrika Karlsson i Uppsala (m) begär i motion 2009/10:Sf269 ett tillkännagivande om en slopad eller reducerad egenavgift för pensionärer som driver eller startar eget företag. Det skulle enligt motionären öka incitamentet för människor att arbeta vidare.

I motion 2009/10:Sf389 av Hans Rothenberg och Lars Hjalmered (m) begärs ett tillkännagivande om att se över möjligheten att tillämpa ekonomiska frizoner i vissa utvalda områden med låg tillväxt och många människor i utanförskap. Enligt motionärerna kan utanförskapet motverkas genom en modell med ekonomiska frizoner med gynnsamma etableringsvillkor för företag. Det kan t.ex. handla om att reducera arbetsgivaravgiften för viss tid med krav på att en tredjedel av anställningarna måste ske från området. Genom ökad möjlighet till självförsörjning kompenseras uteblivna skatteintäkter.

I motion 2009/10:Sf220 av Birgitta Sellén och Sven Bergström (c) begärs ett tillkännagivande om att genomföra en geografisk differentiering av arbetsgivaravgifterna. I motionen anges en norsk utredning har konstaterat att sänkta arbetsgivaravgifter är ett enkelt, effektivt och träffsäkert sätt att stärka de glesbefolkade fylkena och kommunerna. Motionärerna menar

att en geografisk differentiering skulle ge ökad sysselsättning och därmed ökad skattekraft i glesbefolkade delar. EU ser enligt motionen positivt på att medlemsstaterna generellt ska kunna sänka eller ta bort arbetsgivaravgifterna i regioner med åtta eller färre invånare per kvadratkilometer.

Utskottets ställningstagande

Senast i betänkande 2008/09:SfU5 framhöll utskottet att undantaget för idrottsföreningar från att i vissa fall betala arbetsgivaravgifter inte borde utvidgas. Eftersom det var principiellt viktigt att alla ideella organisationer behandlades lika, ansåg utskottet i stället att det var angeläget att regeringen snarast övervägde möjligheterna att slopa undantaget för idrottsföreningar. Utskottet, som inte nu gör någon annan bedömning, anser inte att ett tillkännagivande om en översyn är påkallat. Motion 2009/10:Kr267 yrkande 5 avstyrks därför.

När det gäller företag med säsonganställd personal är utskottet inte berett att ställa sig bakom förslag om minskade socialavgifter i syfte att åstadkomma kostnadsminskningar inom särskilda branscher. Motion 2009/10:MJ479 yrkande 9 avstyrks därmed.

I likhet med vad utskottet har anfört tidigare, senast i betänkande 2007/08:SfU4, anser utskottet inte att anställningars längd ska styras med arbetsgivaravgifter. Utskottet avstyrker därmed motion 2009/10:A211 yrkande 12 om högre avgift vid visstidsanställningar.

I föregående avsnitt tillstyrker utskottet regeringens förslag om nedsättning av egenavgifter. Förslaget syftar bl.a. till att sänka kostnaderna och stärka likviditeten hos de mindre företagen. Utskottet anser i likhet med regeringen att det är angeläget att åtgärder vidtas för att förbättra de små företagens förutsättningar för utveckling och tillväxt. Något utrymme för att sätta ned arbetsgivaravgifterna i mindre företag torde för närvarande inte finnas. I betänkande 2009/10:SfU15 tillstyrker utskottet emellertid regeringens förslag i proposition 2009/10:120 om ett generellt högkostnads-skydd avseende sjuklönekostnader för arbetsgivare. Motionerna 2009/10:Sf250 och 2009/10:Sf352 avstyrks med det anförda.

Beträffande yrkanden om att utreda införandet av geografiskt differentierade arbetsgivaravgifter eller s.k. ekonomiska frizoner motsätter sig utskottet en ytterligare differentiering av sociala avgifter och avstyrker därmed motionerna 2009/10:Sf220 och 2009/10:Sf389.

I det av riksdagen godkända betänkandet 2009/10:SKU30 Allmänna motioner om taxering, skattebetalning och folkbokföring avstyrkte skatteutskottet motionsyrkanden om att synliggöra uttaget av bl.a. arbetsgivaravgifter. I betänkandet anfördes att utskottet delade motionärernas syn när det gäller principen att uttaget av skatt och avgift bör vara synligt för var och en så att alla blir medvetna om skatteuttagets nivå. Utskottet såg därför positivt på att företag informerar om uttaget av arbetsgivaravgifter m.m. på lönebesked och i andra sammanhang, men var inte berett att gå så långt

som till att tillstyrka förslag om en sådan lagstadgad skyldighet för arbetsgivare. Det fanns enligt skatteutskottets mening anledning att vara försiktig med att införa tvingande regler som innebär att företagens administrativa börda ökar. Skatteutskottet var också positivt till att Skatteverket genom olika informationsinsatser ökar medvetenheten hos löntagare om de avgifter som arbetsgivaren betalar och ville inte utesluta att det i framtiden kunde bli möjligt att sådana uppgifter kunde redovisas för den enskilde, men att det i dagsläget var svårt att lämna en exakt uppgift i varje enskilt fall eftersom avgifterna inte tas ut särskilt för varje löntagare.

Utskottet anser med det anförda att riksdagen bör avslå motionerna 2009/10:Sf221 och 2009/10:Sf333.

Utskottet, som noterar att endast ålderspensionsavgift utgår för personer som vid årets ingång har fyllt 65 år och som omfattas av det reformerade pensionssystemet, avstyrker motion 2009/10:Sf269.

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. Avgiftsskyldighet för idrottsföreningar, punkt 2 (mp) av Gunvor G Ericson (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2009/10:Kr267 yrkande 5.

Ställningstagande

Arbetsgivare är skyldiga att betala in arbetsgivaravgifter vid löner och arvoden på 1 000 kr eller mer som utbetalats till en person under ett kalenderår. Idrotten har ett undantag och föreningarna får betala ut upp till 0,5 basbelopp till sina funktionärer och engagerade utan att behöva betala arbetsgivaravgifter. Principiellt bör specialregler och undantag undvikas eftersom de alltid ger olyckliga bieffekter. I vissa fall kan de trots allt ändå vara motiverade, varför en översyn bör göras av det undantag som finns inom idrotten.

2. Lägre avgift i vissa branscher, punkt 3 (mp) av Gunvor G Ericson (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2009/10:MJ479 yrkande 9.

Ställningstagande

Justeringar av trygghetssystemen behövs för att inte den ekologiska produktionen ska begränsas och för att underlätta för människor att ta säsongsarbeten på landsbygden. Till exempel kan s.k. arbetspooler främjas eller inga arbetsgivaravgifter tas ut upp till en viss summa. Regeringen bör utreda vad som kan göras för att underlätta sysselsättning inom det ekologiska och småskaliga jordbruket.

3. Högre avgift vid visstidsanställning, punkt 4 (v)

av Kalle Larsson (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2009/10:A211 yrkande 12.

Ställningstagande

En enskild med visstidsanställning hamnar i en mycket utsatt och oskyddad position med högre ohälsotal som följd. Visstidsanställningar innebär också stora kostnader för samhället i form av återkommande perioder av arbetslöshet och de försvårar för ett systematiskt arbetsmiljöarbete. I syfte att skapa incitament för arbetsgivarna att tillsvidareanställa och täcka de kostnader som visstidsanställningar orsakar bör en högre arbetsgivaravgift tas ut för visstidsanställningar än för tillsvidareanställningar. Höjningen bör omfatta anställningsformen allmän visstidsanställning, som rymmer bl.a. behovsanställning, timanställning och projektanställning, men inte provanställning och vikariat.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2009/10:178 Nedsättning av egenavgifter:

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i socialavgiftslagen (2000:980),
2. lag om ändring i lagen (2000:981) om fördelning av socialavgifter,
3. lag om ändring i lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter.

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2009

2009/10:Sf220 av Birgitta Sellén och Sven Bergström (båda c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att genomföra en geografisk differentiering av arbetsgivaravgifterna.

2009/10:Sf221 av Anne-Marie Pålsson och Bertil Kjellberg (båda m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att förändra beteckningen sociala avgifter när de inte berättigar till några förmåner.

2009/10:Sf250 av Eva Bengtson Skogsberg och Maria Plass (båda m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att verka för ett näringsklimat med lägre arbetsgivaravgifter för små företag.

2009/10:Sf269 av Ulrika Karlsson i Uppsala (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en slopad eller reducerad egenavgift för pensionärer.

2009/10:Sf333 av Anna Lilliehöök (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om öppen redovisning av arbetsgivaravgifter för en bättre tjänstemarknad.

2009/10:Sf352 av Bertil Kjellberg (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om grundavdraget på arbetsgivaravgiften.

2009/10:Sf389 av Hans Rothenberg och Lars Hjalmered (båda m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över möjligheten att tillämpa ekonomiska frizoner.

2009/10:Kr267 av Gunvor G Ericson m.fl. (mp):

5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda gränsdragningar och nivåer för det undantag för arbetsgivaravgifter som i dag gäller för idrottsföreningar.

2009/10:MJ479 av Tina Ehn m.fl. (mp):

9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör låta utreda vad som kan göras för att underlätta sysselsättning inom det ekologiska och småskaliga jordbruket.

2009/10:A211 av Josefin Brink m.fl. (v):

12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att allmänna visstidsanställningar bör ha 5 % högre arbetsgivaravgift än tillsvidareanställningar och övriga anställningsformer.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om ändring i socialavgiftslagen (2000:980)

Härigenom föreskrivs att det i socialavgiftslagen (2000:980) ska införas tre nya paragrafer, 3 kap. 18–20 §§, samt närmast före 3 kap. 18 § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

Avdrag vid avgiftsberäkningen

18 §¹

Vid beräkning av egenavgifter ska, efter begäran i självdeklarationen, avdrag göras med 5 procent av avgiftsunderlaget, dock högst med 10 000 kronor per år.

Första stycket gäller bara

1. till den del avgiftsunderlaget utgörs av avgiftspliktig inkomst av näringsverksamhet,

2. om den del av avgiftsunderlaget som utgörs av avgiftspliktig inkomst av näringsverksamhet överstiger 40 000 kronor,

3. om den avgiftsskyldige vid ingången av året före taxeringsåret har fyllt 26 men inte 65 år och inte bara ska betala ålderspensionsavgiften enligt 16 §, och

4. om avdraget uppfyller villkoren för att utgöra stöd av mindre betydelse enligt

– kommissionens förordning (EG) nr 1998/2006 av den 15 december 2006 om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i fördraget på stöd av mindre betydelse²,

– kommissionens förordning (EG) nr 875/2007 av den 24 juli 2007 om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i EG-fördraget på

¹ Tidigare 3 kap. 18 § upphävd genom 2006:1345.

² EUT L 379, 28.12.2006, s. 5 (Celex 32006R1998).

stöd av mindre betydelse inom fiskerisektorn och om ändring av förordning nr 1860/2004³, eller – kommissionens förordning (EG) nr 1535/2007 av den 20 december 2007 om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i EG-fördraget på stöd av mindre betydelse inom sektorn för produktion av jordbruksprodukter⁴.

19 §⁵

Vid bedömningen av om avdraget enligt 18 § andra stycket 4 utgör stöd av mindre betydelse ska de villkor tillämpas som avser

1. stöd till företag inom sektorn för produktion av jordbruksprodukter, om den avgiftsskyldige bedriver verksamhet både inom denna sektor och någon annan sektor, och

2. stöd till företag inom fiskerisektorn, om den avgiftsskyldige bedriver verksamhet både inom denna sektor och någon annan sektor än sektorn för produktion av jordbruksprodukter.

Första stycket gäller dock inte om den avgiftsskyldige visar att den verksamhet som bedrivs så gott som uteslutande hänför sig till annan verksamhet än verksamhet inom sektorn för produktion av jordbruksprodukter eller inom fiskerisektorn.

20 §

Om den avgiftsskyldige är delägare i ett handelsbolag, får det sammanlagda avdraget från de egenavgifter som är hänförliga till inkomsten från handelsbolaget för samtliga delägare i bolaget tillsammans inte överstiga 20 000 kronor. Avdraget ska för-

³ EUT L 193, 25.7.2007, s. 6 (Celex 32007R0875).

⁴ EUT L 337, 21.12.2007, s. 35 (Celex 32007R1535).

⁵ Tidigare 3 kap. 19 § upphävd genom 2006:1345.

delas mellan de avgiftsskyldiga i proportion till hur den skattepliktiga inkomsten från handelsbolaget fördelas mellan dem.

Första stycket gäller även om avgiftspliktig inkomst av näringsverksamhet i andra fall fördelas mellan två eller flera avgiftsskyldiga.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2010.
  2. De nya bestämmelserna tillämpas på inkomster som uppbärs efter den 31 december 2009.
  3. Omfattar beskattningsåret tid såväl före som efter den 1 januari 2010 ska, om den avgiftsskyldige inte visar annat, så stor del av beskattningsårets inkomst anses hänförlig till tiden efter den 31 december 2009 som svarar mot förhållandet mellan den del av beskattningsåret som infaller under denna tid och hela beskattningsåret.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (2000:981) om fördelning av socialavgifter

Härigenom föreskrivs att 13 § samt rubriken närmast före 13 § lagen (2000:981) om fördelning av socialavgifter ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Särskilt avdrag vid beräkning av egenavgifter

Avdrag vid beräkning av egenavgifter

13 §¹

Avdrag enligt 6 § lagen (2001:1170) om särskilda avdrag i vissa fall vid avgiftsberäkningen enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift och socialavgiftslagen (2000:980) *skall* i första hand avse arbetsmarknadsavgiften och därefter i angiven ordning sjukförsäkringsavgiften, föräldraförsäkringsavgiften, arbetsskadeavgiften och efterlevandepensionsavgiften.

Avdrag enligt 3 kap. 18 § *socialavgiftslagen (2000:980) och 6 § lagen (2001:1170) om särskilda avdrag i vissa fall vid avgiftsberäkningen enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift och socialavgiftslagen (2000:980) ska* i första hand avse arbetsmarknadsavgiften och därefter i angiven ordning sjukförsäkringsavgiften, föräldraförsäkringsavgiften, arbetsskadeavgiften och efterlevandepensionsavgiften.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2010.

¹ Senaste lydelse 2007:287.

3 Förslag till lag om ändring i lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter

Härigenom föreskrivs att det i lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter ska införas en ny paragraf, 3 kap. 17 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

17 a §

Den som begär avdrag vid beräkningen av egenavgifterna enligt 3 kap. 18 § socialavgiftslagen (2000:980) ska lämna

1. uppgift om annat stöd som har beviljats den uppgiftsskyldige under beskattningsåret och de två föregående beskattningsåren och som utgör sådant stöd av mindre betydelse som avses i

– kommissionens förordning (EG) nr 1998/2006 av den 15 december 2006 om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i fördraget på stöd av mindre betydelse¹,

– kommissionens förordning (EG) nr 875/2007 av den 24 juli 2007 om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i EG-fördraget på stöd av mindre betydelse inom fiskerisektorn och om ändring av förordning nr 1860/2004², eller

– kommissionens förordning (EG) nr 1535/2007 av den 20 december 2007 om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i EG-fördraget på stöd av mindre betydelse inom sektorn för produktion av jordbruksprodukter³, samt

2. de övriga uppgifter som behövs för att Skatteverket ska kunna bedöma om den uppgiftsskyldige har rätt till avdrag.

¹ EUT L 379, 28.12.2006, s. 5 (Celex 32006R1998).

² EUT L 193, 25.7.2007, s. 6 (Celex 32007R0875).

³ EUT L 337, 21.12.2007, s. 35 (Celex 32007R1535).

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2010.